

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

СУЧАСНИЙ ШКІЛЬНИЙ ПІДРУЧНИК З ІСТОРІЇ: ДОСВІД НІМЕЧЧИНИ

Викладач: доктор історичних наук, професор Лях Сергій Романович

Кафедра: історії України (5-й корпус ЗНУ, ауд. 319, тел. 061-228-76-32)

E-mail: s_lyakh@ukr.net

Інші засоби зв'язку: Moodle

Консультації: дистанційні – ZOOM, електронна пошта

Освітньо-наукова програма, рівень вищої освіти:	Середня освіта (Історія) Магістр						
Статус дисципліни:	Дисципліна вільного вибору студентів						
Кредити ECTS	3	Навч. рік:	2022-2023	Рік навчання	2	Тижні	11
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	2	Лекційні заняття – 22 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 58			
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=15246						

ОПИС КУРСУ

Підручники з історії, за якими вчать учні в Німеччині, можуть розглядатися як взірць стильового редагування, дизайну, поліграфічного мистецтва і мультимедійного супроводу.

Ще більший інтерес становить зміст підручників.

Шкільна історична освіта Німеччини має стабільний і повноцінний досвід реалізації тих принципів і підходів, які в Україні лише ставляться на порядок денний, залишаючись переважно декларативними заявами про наміри: відхід від репродуктивного стилю навчання; компетентнісний підхід до планування освітньо-виховного процесу і перевірки його результатів; інтегрований виклад національної і всесвітньої історії; гуманізація освіти. Знайомство з досвідом колег-освітян ФРН буде корисним у двох площинах. По-перше, це збагатить майбутніх вчителів додатковими можливостями щодо збагачення свого дидактичного арсеналу. По-друге, як і будь-який досвід, німецька модель як завершена і повністю реалізована система встигла виявити не лише переваги, а й свої недоліки; отже, це дає можливість знати наперед не лише переваги, а й проблемні місця тієї моделі, якої ми прагнемо.

Курс має на меті ознайомити студентів-істориків не лише з семантичним змістом німецьких підручників з історії, але й з арсеналом методичних прийомів, використання яких вони передбачають.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

ПРН2. Перетворювати інформацію у різні форми представлення: 1) текстова організація (тези, план, конспект); 2) графічна організація (логічні схеми, графіки, діаграми); пояснювати факти, закони, теорії на відповідному для аудиторії рівні сприймання з урахуванням вікових, професійних та ін. особливостей (Національна рамка кваліфікацій, 7 кваліфікаційний рівень).

ПРН5. Діагностувати прогалини у власній компетентності за допомогою застосування критичного осмислення своєї діяльності, здійснювати пошук фахової літератури з історії та методики, опрацьовувати джерела наукової інформації, застосовувати здобуті теоретичні знання у практиці організації процесу навчання історії та громадянства (ст.ст. 18, 54, 59 Закону України "Про освіту", ст.ст. 22, 51 Закону України "Про повну загальну середню освіту").

Знати новітню історію, актуальні проблеми новітньої історії та методики навчання історії в профільній школі, користуватись вітчизняними і зарубіжними джерелами наукової інформації,

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

критично їх осмислювати та інтегрувати в процес навчання історії в профільній школі (Професійний стандарт "Вчитель закладу загальної середньої освіти", п. 5А).

ПРН11. Знати новітню історію, актуальні проблеми новітньої історії та методики навчання історії в профільній школі, користуватись вітчизняними і зарубіжними джерелами наукової інформації, критично їх осмислювати та інтегрувати в процес навчання історії в профільній школі (Професійний стандарт "Вчитель закладу загальної середньої освіти", п. 5А).

ПРН16. Використовувати світові інформаційні ресурси, інформаційно-комунікаційні технології в організації й проведенні занять з історії та громадянства, створювати власні інформаційні ресурси для навчальних цілей розвивального характеру (розвиток інтелекту успіху за Р. Стернбергом, емоційно-ціннісної сфери за І. Лернером, мислення зростання за К. Двек) (Професійний стандарт "Вчитель закладу загальної середньої освіти", п. 5А).

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації або матеріали лекцій, плани практичних занять, методичні рекомендації до виконання тестів, самостійних робіт, основна та додаткова література розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6886>

Як відбуватиметься навчання?

Кожного першого тижня студенти матимуть **лекцію** і кожного другого тижня – **семінарське заняття**.

В ході лекцій лектор постійно апелює до досвіду «практикуючих істориків». Студенти повинні бути готовими зі свого боку наводити приклади реалізації тих чи інших методологічних норм історичного пізнання з власного досвіду опанування розділами історії, написання курсової чи магістерської роботи.

Студенти-магістранти виконують дві **індивідуальні роботи**, присвячені методологічному розбору історичних творів, які є зразками сучасної світової новаторської історіографії. В письмовій роботі студент повинен з'ясувати: напрямок чи школа, до якої належить автор оцінюваної праці; пізнавальний метод (підхід), який є провідним у цій праці; в чому полягає новаторство автора; внесок автора у пояснення історичної реальності; анотувати найяскравіші сторінки твору.

В якості залікового заходу пропонується доповідь кожного магістранта «Методика застосування пізнавального потенціалу історії повсякденності в обраному розділі шкільного курсу».

Максимальна оцінка, яку студент може заробити протягом семестру, включаючи й екзамен, дорівнює **100 балам**, що деталізовано у наступній схемі:

1. Поточний контроль – 60 балів, у тому числі:

1.1. Модуль 1-й – 30 балів

- 1.1.1. Робота на лекційних заняттях – **5 б.**
- 1.1.2. Робота на семінарських заняттях – **10 б.**
- 1.1.3. Модульна контрольна робота №1 (тестування) – **10 б.**
- 1.1.4. Індивідуальне завдання – **10 б.**

1.2. Модуль 2-й – 30 балів

- 1.2.1. Робота на лекційних заняттях – **5 б.**
- 1.2.2. Робота на семінарських заняттях – **10 б.**
- 1.2.3. Модульна контрольна робота №2 (тестування) – **10 б.**
- 1.2.4. Індивідуальне завдання – **10 б.**

2. Залік – 40 балів

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Силабус навчальної дисципліни

Інтервальна шкала оцінок

Інтервальна шкала оцінок встановлює відповідність між рейтинговими показниками і шкалою оцінок:

Рейтинговий показник	П'ятибальна система	ECTS (європейська система перерахування залікових одиниць трудомісткості)
90–100 (відмінно)	5 (відмінно)	A
85–89 (дуже добре)	4 (добре)	B
75–84 (добре)		C
70–74 (задовільно)	3 (задовільно)	D
60–69 достатньо)		E
35–59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	FX
1–34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		F

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Література:

1. Дефранс К., Пфаль У. На службі франко-німецького зближення. Діалог істориків по обидва береги Рейну. *Європа та її болісні минувшини*. Київ: «Ніка-Центр», 2009.
2. Заксе М. Вивчення історії у старшій профільній школі на прикладі Німеччини [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.novadoba.org.ua/ukr/node/60>
3. Рекомендація Комітету міністрів Ради Європи «Про викладання історії у XXI столітті в Європі» [Електронний ресурс]. Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/994_729
4. Селищева І. А. Історична освіта в загальноосвітніх школах Німеччини / І. А. Селищева. *Педагогіка вищої та середньої школи*. 2015. Вип. 45. С.261-265. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/PVSSh_2015_45_51.
5. Страдлінг Р. Багаторакурсність у викладанні історії [Електронний ресурс] / Р. Страдлінг / [Посібник для вчителя]. Страсбург: Видавництво Ради Європи, 2004.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є CE3H Moodle.

Стиль поведінки

Магістр – це лідер і організатор. Магістрант повинен тренувати і демонструвати такі якості, як активність, наступальність, ініціативність.

Академічна доброчесність

Справа не лише в засудженні крадіжок. Проблема є глибшою: плагіат – це ворог самостійного пошуку. А саме здатність самостійно продукувати ідеї і сюжети є головною і найціннішою рисою професійного історика.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Аспіранти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених *Кодексом академічної доброчесності ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. *Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти* (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих аспірантами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методику проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання аспіранту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування аспірантів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfw9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. *Наукова бібліотека*: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): [HTTPS://MOODLE.ZNU.EDU.UA](https://moodle.znu.edu.ua)

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для аспірантів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для аспірантів Інженерного інституту ЗНУ - alexvasik54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/oczn/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>.